

Skiepijimo kliūčių mažinimas: Baigiamosios rekomendacijos

Siekiant parengti veiksmingas skiepijimo programas, reikia taikyti daugialypį požiūrį, kuris padėtų įveikti daugelį praktinių kliūčių, trukdančių skiepytis – logistinės, administracinės, informacinės kliūtys, taip pat kliūtys, susijusios su ribotu medicinos personalo ir paslaugų prieinamumu gali būti didžiausi trukdžiai siekiant skiepijimo aprėpties tikslų.

Priminimo programos, judūs skiepijimo punktai ir mokyklų skiepijimo programos gali padėti pašalinti šias kliūtis ir padidinti skiepijimosi mastą.

Toliau pateiktos rekomendacijos sudaro pagrindą tobulinti skiepijimo strategijas, kad jos taptų veiksmingesnės ir tvaresnės.

Priminimo programos

Prisiminimo sistemos (SMS, el. laišakai, skaitmeniniai pranešimai) padeda gerinti informuotumą apie skiepijimo grafikus, mažina užmaršumą ir pašalina informacines kliūtis. Jos taip pat gali padėti gerinti skiepijimo paslaugų teikimą, nes leidžia geriau numatyti skiepijimo paklausą. Katalonijoje, Mursijoje ir Kroatijoje įgyvendintų bandomųjų priminimo programų duomenys rodo, kad siunčiant priminimus skiepijimo aprėptis statistiškai reikšmingai padidėja. Sėkmingų priminimo sistemų pagrindiniai elementai:

- automatinės priminimo sistemos integravimas administraciniuose duomenynuose;
- siūloma lengva prieiga prie informacinės medžiagos, pvz., per nuorodas į oficialias svetaines ar mobiliąsias programas, įterptas į priminimo pranešimą;
- daugiakalbė komunikacija, užtikrinanti prieinamumą kalbinėms mažumoms;
- bendrosios praktikos gydytojų įtraukimas į priminimo procesą, suteikiant jiems priemones, leidžiančias stebėti pacientų skiepijimo būklę.

Judūs skiepijimo punktai

Judūs skiepijimo punktai gali padėti įveikti geografines ir patogumo kliūtis, priartindamos skiepus prie nepakankamai aptarnaujamų ar sunkiai pasiekiamų bendruomenių, įskaitant kaimo ar nepakankamai aptarnaujamas miesto vietas. Aukštutinėje Austrijoje ir Skerholmene (Stokholmas) naudoti bandomieji judūs skiepijimo punktai davė gerų rezultatų bendraujant su pažeidžiamais paaugliais ir pagyvenusiais žmonėmis. Bandomųjų projektų patirtis rodo, kad judžiųjų punktų poveikį galima sustiprinti šiais būdais:

- lankstus veikimo laikas, įskaitant netradicinį laiką, pavyzdžiui, vakarais ir savaitgaliais;
- dirbant su vietos bendruomenėmis bendradarbiaujant su jų lyderiais, organizacijomis ir įtakingais asmenimis;
- pasitelkiant daugiakalbius sveikatos priežiūros specialistus ir teikiant informaciją keliomis kalbomis;
- derinant skiepijimo paslaugų teikimą su kitomis aktualiomis sveikatos priežiūros paslaugomis.

Mokyklų skiepijimo programos

Mokyklų skiepijimo programos gali padidinti skiepijimo aprėptį, sumažindamos logistines ir geografines kliūtis. Skiepijimo laiko integravimas į įprastą mokyklos veiklą ir pamokų laiką gali mažiau trikdyti kasdienę veiklą užimtiems tėvams ir užtikrinti didesnę skiepijimo mastą. Estijoje ir Nyderlanduose įgyvendinti bandomieji projektai rodo, kad mokyklų įtraukimas į informavimo apie skiepijimą veiklą ir skiepijimo patalpų

perkėlimas arčiau mokyklos yra susiję su didesniu šeimų įsitraukimu, skiepavimo paslaugų patogumu ir prieinamumu. Mokyklų skiepavimo programų sėkmę gali palengvinti šie veiksniai:

- bendradarbiavimas su tėvais, teikiant jiems aiškią ir išsamią informaciją apie skiepavimo programą, aiškinant skiepų naudą ir atsakant į klausimus apie jų saugumą;
- optimizuojant procesus, pvz., naudojant skaitmenines sutikimo formas;
- įgyvendinant tikslines, pagal amžių pritaikytas ir kultūriškai jautrias komunikacijos strategijas, įskaitant informacinės medžiagos rengimą ir informacijos teikimą bei klausimų ir atsakymų sesijas;
- bendradarbiaujant su mokyklų medicininiu personalu, mokytojais ir mokyklų administracija įvairiais skiepavimo programos klausimais.

Individualizuotų ir tvarių programų kūrimas

Siekiant parengti skiepavimo programas, pritaikytas tikslinės gyventojų grupės poreikiams ir užtikrinančias jų pritarimą, svarbu, kad programos struktūra būtų pagrįsta:

- išsamiau poreikių vertinimu, siekiant surinkti ir susisteminti duomenis apie konkrečius tikslinės grupės poreikius ir kliūtis;
- palankios aplinkos kūrimu, įtraukiant suinteresuotas šalis (sveikatos priežiūros paslaugų teikėjus, institucijas, organizacijas, bendruomenių lyderius), konsultuojantis su jomis ir koordinuojant jų veiklą, siekiant užtikrinti vieningą požiūrį;
- bendradarbiavimu su bendruomenių lyderiais ir vartininkais, siekiant skleisti skiepavimo naudos žinią, padėti kurti pasitikėjimą ir spręsti bendruomenių problemas.

Naujų programų integravimas į esamą infrastruktūrą ir nusistovėjusias procedūras, politinės ir finansinės paramos užtikrinimas, vietos veikėjų įtraukimo palengvinimas nuo pat pradžių ir suinteresuotųjų šalių įsitraukimo skatinimas gali padėti užtikrinti praktikos tvarumą po bandomojo etapo. Pasinaudojant ES ir tarpvalstybine parama organizuojant struktūrizuotas abipusio mokymosi veiklas ir išnaudojant mainų galimybes, galima palengvinti inovacijas ir sudaryti sąlygas perkelti novatorišką praktiką į įvairias aplinkas.